

PERSPEKTIVNOTAT – BUDGET 2017-2020

Serviceområde 16 Børn og Familie

Faktabeskrivelse

Serviceområde 16 omfatter udgifter og indtægter vedrørende:

- Familieorienteret rådgivning og konsulentbistand
- Forebyggende foranstaltninger
- Anbringelse i plejefamilier, private socialpædagogiske opholdssteder, efterskoler, eget værelse, døgninstitutioner og sikrede institutioner
- Ansatte i Center for Børn og Forebyggelse rådhuset, herunder Sundhedsplejen og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (talehørelærere, PPR-pædagoger, ergoterapeuter, psykologer og konsulenter). Socialrådgivere og administrativt personale hører under serviceområde 20 Administration.
- Driften af CBFs decentral institutioner, herunder Den kommunale Tandpleje, HandicapCenter Herning, Børne- og Familiecenter Herning, Hedeboencentret og Herning Krisecenter

Pr. 1. januar 2016 er der sket omorganisering i CBF på rådhuset. Ændringen tager afsæt i, at det er politisk besluttet at implementere "Herningmodellen" i hele Herning kommune fra 2016. Derfor er det besluttet, at der arbejdes ud fra en geografisk opdeling i fire områder: Nord, Syd, Øst og Vest. Tidligere var afdelingen fagopdelt i afdelingerne: Sundhedsplejen, PPR og Børne- og Familierådgivningen.

Tabel 1 viser udviklingen i antal anbragte børn og unge pr. foranstaltning i 2012-2015 hvor Herning Kommune er betalingskommune.

Foranstaltninger	Antal årsbørn 2012	Antal årsbørn 2013	Antal årsbørn 2014	Antal årsbørn 2015
Plejefamilier	112,2	103,2	99,3	107,6
Netværksplejefamilier	11,0	13,4	12,5	11,3
Kommunale plejefamilier	3,7	7,7	7,9	9,5
Social pædagogiske opholdssteder	30,3	19,2	7,4	7,9
Kost- og efterskoler	6,2	7,3	7,1	7,4
MTFC (Multidimensional Treatment Foster Care)	3,8	4,0	3,1	2,3
Døgninstitutioner for børn og unge - handicappede	30,8	29,9	36,7	33,3
Døgninstitutioner for børn og unge - handicappede, kort tid	0,0	3,0	3,9	2,8
Døgninstitutioner for børn og unge - social adfærd	16,4	13,7	14,8	5,9
Døgninstitutioner for børn og unge - social adfærd, kort tid	0,0	4,6	3,9	7,2
Sikrede døgninstitutioner	2,1	1,2	3,4	4,2
MultifunC	0,3	1,0	0,9	2,2
I alt	216,6	208,1	200,9	201,5

Optællingen af antal børn har i 2012 været månedlige punkttællinger, som er sammenlagt og delt med 12. Fra 2013 tælles i antal årsbørn, det vil sige antal anbringelsesdage pr. år delt med 365 dage.

Samlet set er anbringelsestallet faldet med 7% i perioden 2012 til 2015. Faldet har været størst på socialpædagogiske opholdssteder. I samme periode har den gennemsnitlige udgift pr. anbragt været stigende.

Fremtidsperspektiver

Herning Kommunes ambition er at være blandt de bedste på området for børn og unge i socialt udsatte positioner. Derfor er det besluttet at implementere "Herningmodellen" (i projektperioden 2013-2015 kaldet "Hernings Sverigesprogram") i hele kommunen fra 1. januar 2016.

Programmet indebærer, at socialrådgiverne har færre børn (20-25 sager), der er et tæt tværfagligt samarbejde mellem rådgivere, sundhedsplejersker og medarbejdere med PPR-funktioner, ligesom der er tætte relationer med andre samarbejdspartnere som f.eks. skoler, dagtilbud, tandpleje og plejefamilier. Resultatet er, at der sættes hurtigere ind med den rette indsats, og der er tættere kontakt og opfølgning til gavn for børnene og de unge.

Formålet er at opspore børn og unge i socialt udsatte positioner så tidligt som muligt og hjælpe dem til at udvikle et godt og normalt hverdagsliv som en del af fællesskabet. At satse på og investere i tidligere opsporing og indsatser med henblik på livsmestring og livsduelighed for disse børn og unge giver både menneskeligt og økonomisk god mening.

Programmet indebærer, at socialrådgivere med myndighed, sundhedsplejersker og medarbejdere med PPR-funktioner er organiseret i tværfaglige distriktsteams, hvor de sammen drøfter og laver faglig sparring på fælles sager.

Hvert team er knyttet til en eller flere skoler og dagtilbud. Nye samarbejdsformer gør, at de oftere rykker ud for at sparre med lærere og pædagoger om de børn, der kan være bekymring for. Det tætte samspil sikrer forskellige og skærpede blikke på barnets situation og muliggør en tidlig forebyggelse og indsats.

Der er fokus på at udvikle og udnytte de ressourcer, der er i familie og netværk omkring barnet. Der holdes bl.a. inddragende netværksmøder, hvor alle, der spiller en rolle i barnets liv, kan deltage. Her kan deltagerne hver især få opgaver, som kan være med til at stabilisere og normalisere situationen for barnet eller den unge.

Når der iværksættes specialiserede indsatser, følges der hyppigere op på indsatsen, med kontakt til barnet/den unge, familien, indsatsen og andre relevante parter.

Med afsæt i den eksisterende viden på området arbejdes både på normalområdet og det specialiserede socialområde ud fra tankegangen om, at alle børn, der befinder sig i socialt udsatte positioner, har ret til at leve et så almindeligt hverdagsliv som muligt:

- Børn og unge har ret til et almindeligt hverdagsliv og til at være en aktiv del af fællesskabet
- Fokus på mestring og livsduelighed
- Fokus på skolegang, da man ved, at uddannelse er en god beskyttelsesfaktor imod livet som socialt udsat.

- Tidlig opsporing og indsats
- Mest muligt ansvar til familien og netværket
- Løsninger udvikles i tæt samarbejde med familierne og netværket
- Den nødvendige indsats på det rette tidspunkt
- Ved langvarige anbringelser benyttes plejefamilier
- Kortvarige anbringelser på døgninstitution, kan være nødvendige, men skal ses som en behandlingsindsats. På en institution kan man tilegne sig metoder og mestringsstrategier, men livet skal leves og trænes i hjemlige omgivelser

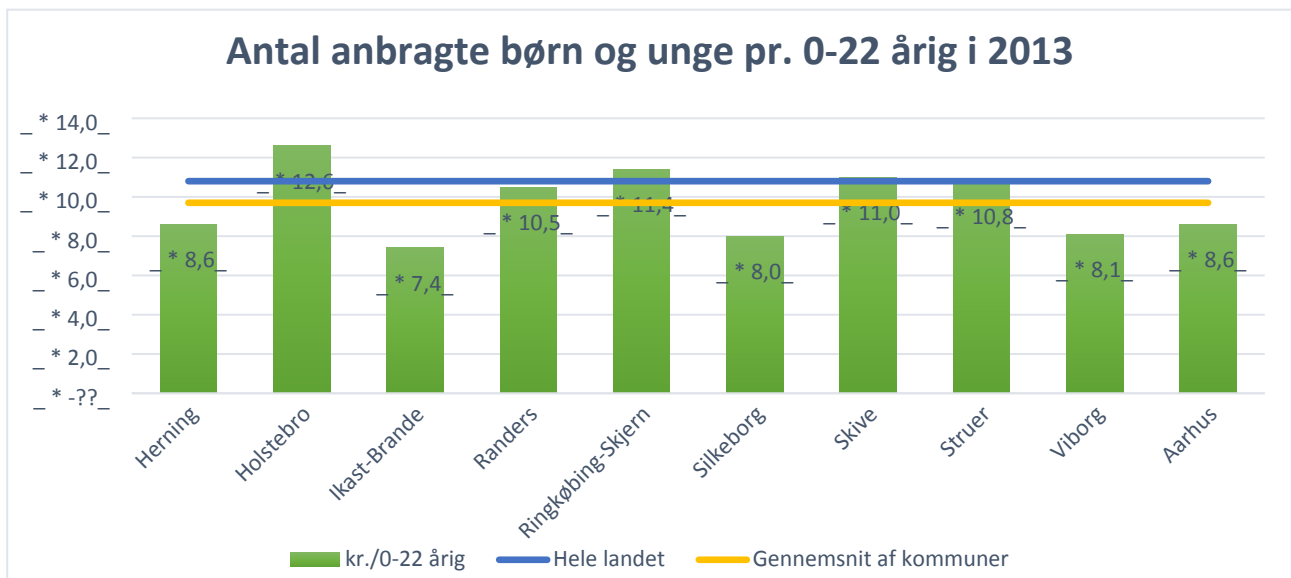
Sideløbende med implementeringen af Herningmodellen på området for socialt udsatte børn og unge arbejdes der på et lignende koncept på området for børn og unge med funktionsnedsættelser og –forstyrrelser.

Der arbejdes ligeledes med tilpasning af tilbuddenes ydelser, så de matcher den ændrede efterspørgsel, som implementeringen af Herningmodellen medfører.

Nøgletal

Graf 1 nedenfor viser antal anbragte børn og unge pr. 1.000 0-22 årige, 2013 i Herning Kommune, udvalgte kommuner i Region Midtjylland og hele landet.

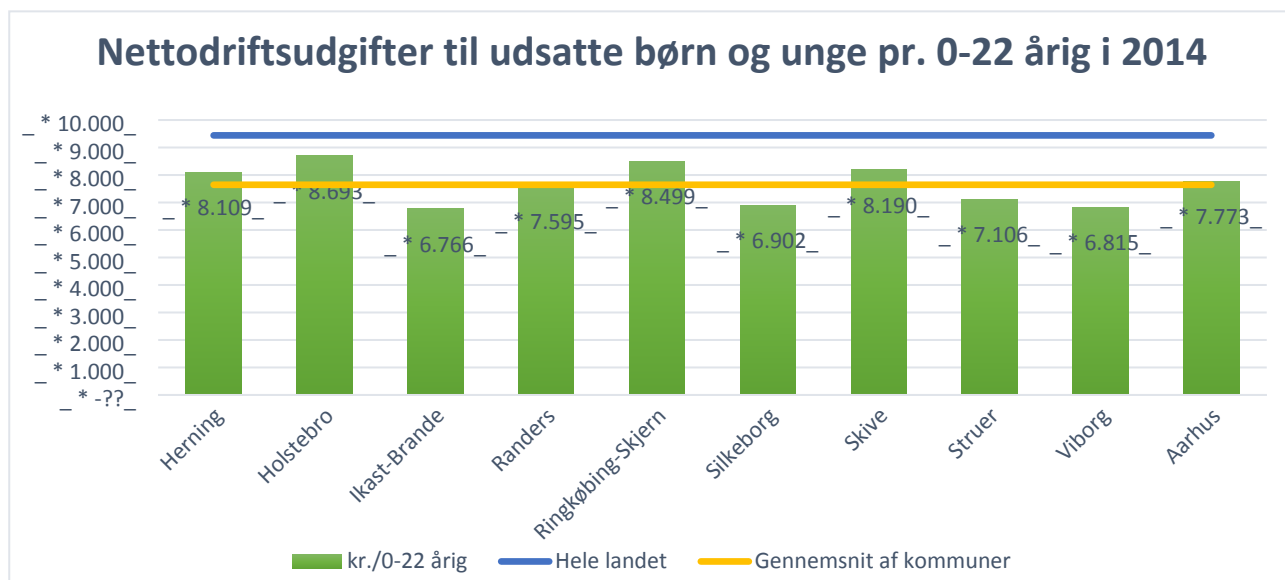
Herning ligger her på 8,6 barn, hvilket er markant under gennemsnittet på 9,7 for de udvalgte kommuner i region Midtjylland og 10,8 børn pr. 1.000 0-22 årige på landsplan.

Kilde: KL De udsatte børn – nøgletal - januar 2016.

Graf 2 nedenfor viser nettodriftsudgifter til udsatte børn og unge pr. 0-22 årig i 2014 i Herning Kommune, udvalgte kommuner i Region Midtjylland og hele landet.

Hernings nettodriftsudgifter ligger med 8.109 kr. væsentligt under landsgennemsnittet, som er på 9.441 kr., men ligger til gengæld lidt over gennemsnittet for kommunerne i Region Midtjylland som er på 7.645 kr. pr. 0-22 årig.

Kilde: KL De udsatte børn – nøgletal - januar 2016.

Økonomi

Tabel 2 nedenfor viser regnskabstal for 2014 og 2015, budget for indeværende år og budgetforslag for 2017 for serviceområde 16 Børn og Familie.

1.000 kr. i 2016 priser		Regnskab 2014	Regnskab 2015	Budget 2016	Budget basis 2017
03.22.01	Folkeskoler	1.567	1.518	1.317	1.347
03.22.04	Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	10.568	10.743	10.796	10.906
03.22.08	Kommunale specialsoler jf. Folkeskoleloven §20, stk. 2 og 5	19	-75	-12	3
03.22.16	Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	317	0	0	0
04.62.85	Kommunal tandpleje	35.373	34.062	33.527	33.723
04.62.89	Kommunal sundhedstjeneste	11.688	11.912	11.358	11.445
05.22.07	Indtægter fra den centrale refusionsordning	-8.703	-13.895	-9.000	-9.000
05.25.10	Fælles formål	9.077	11.516	11.223	10.309
05.25.17	Særlige dagtilbud og særlige klubber	93	156	0	0
05.28.20	Opholdssteder mv. for børn og unge	61.958	63.490	6.488	4.623
05.28.21	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	63.199	77.956	66.064	65.517
05.28.22	Plejefamilier	0	0	48.432	50.734
05.28.23	Døgninstitutioner for børn og unge	68.917	65.956	52.510	49.196
05.28.24	Sikrede døgninstitutioner m.v. for børn og unge	7.604	10.734	6.514	6.511
05.28.25	Særlige dagtilbud og særlige klubber	0	0	100	100
05.35.40	Rådgivning og rådgivnings institutioner	2.109	0	0	0
05.38.42	Botilbud for personer med særlige sociale problemer (Serviceloven §§ 109-110)	1.792	1.208	1.056	1.086
05.38.53	Kontaktperson- og ledsageordninger (Serviceloven §§ 45, 97-99)	28	194	200	200
05.57.72	Sociale formål	10.879	9.799	9.579	9.538
Børn og Familie i alt		276.485	285.274	250.152	246.238

Udgifter vedr. funktion 05.28.17 Særlige dagtilbud og særlige klubber henføres fra 2016 til funktion 05.28.25 Særlige dagtilbud og særlige klubber. Udgifter vedr. funktion 05.28.22 Plejefamilier er fra 2016 udskilt fra 05.28.20 Opholdssteder m.v. for børn og unge. Begge ændringer er på baggrund af Indenrigsministeriets konteringsregler.

I forbindelse med Sverigesprojekt 1.0 er der indregnet besparelse på 1 mio. kr. fra 2013, 2 mio. kr. i 2014, 3 mio. kr. i 2015 og 4,5 mio. kr. fra 2016 og fremefter.

I forbindelse med implementeringen af "Herningmodellen" i hele kommune fra 1. januar 2016 er der indregnet yderligere besparelse på netto 1,6 mio. kr. i 2016, 5,6 mio. kr. i 2017, 10,8 mio. kr. i 2018 og 11 mio. kr. fra 2019 og fremefter.

Effektiviseringsmuligheder samt status på udmøntning af budget 2016

Herningmodellen (se under fremtidsperspektiver) er en investeringsmodel, hvor investering i tidligere indsats og tættere opfølgning forventes at reducere foranstaltningsforbruget.

De specialiserede områder er under økonomisk pres i hele landet – også i Herning kommune. Herningmodellens mindset for socialområdet peger på radikale ændringer i måden at samarbejde på og understøtte børn og familier på. Projektperioden har vist, at det nye mindset kan reducere udgiftspreset, hvilket også er baggrunden for, at Byrådet i foråret 2015 besluttede at udbrede mindsettet til hele Børn og Unge.

Derfor har ledelsen igangsat væsentlige organisationsændringer, ændrede samarbejdsflader og arbejdsgange som understøtter det nye mindset.

Der er vedtaget en Balanceplan for Center for Børn og Forebyggelse, som lægger op til, at der parallelt med udrulningen af det nye mindset gennemføres en kritisk forvaltningsrevision af organiseringen på tilbuddene, udnyttelse af bygningsmassen, indsatserne og herunder evidensprogrammerne. Samtidig skal samarbejdet mellem sagsbehandlingen og indsatserne styrkes endnu mere med henblik på i endnu højere grad at tilrettelægge og dosere indsatserne til borgerne, så borgeren profiterer af hele indsatsen. Desuden igangsættes projekter med henblik på udvikle af nye tilbud til komplekse sager, og sidst, men ikke mindst, evaluering af økonomistyringen og af afregningssystemer til fx plejefamilier, som i højere grad ansporer til at gøre børnene bedre. Forvaltningen forventer, at der i 2017-18 vil være balance mellem budget og omkostninger ud fra de nuværende forudsætninger.